

Orgelskola i Lidingö församling

Bakgrund

Orgeln intar som instrument en central plats i kyrkans gudstjänstliv. Den är bärare av kyrkomusikaliska traditioner och kulturhistoriska värden. Dessutom kan musik från olika tidsepoker och genre framföras tack vare kyrkorgelns unika konstruktion. Förutom ovan nämnda liturgiska funktion används kyrkorgeln solistiskt och ackompanjerande i kyrkans musikliv. Kyrkorgelns starka koppling till kyrkan medför att undervisning i orgelspel endast kan förmedlas av församlingens musiker.

För att väcka intresse för kyrkorgel inbjöd 2007 Lidingö församling i samarbete med kontraktets församlingar, barn till "Kör och Orgelskoj". Detta initiativ blev startskottet till den elevverksamhet som nu bedrivs i Lidingö församling.

Mål

I enlighet med Lidingö församlings församlingsinstruktion vill vi ge möjlighet till främst barn och ungdomar på Lidingö att genom orgelspel växa in i kyrkan och i sin personliga tro samt att på sikt bli medarbetare i svenska kyrkan.

Detta mål sammanfattas i instruktionens uppdrag och vision och sammanfaller med de förväntningar som tecknats utifrån nulägesbeskrivningen. Målsättningen går också under de inriktningsmål som gudstjänst- undervisning- och missionsperspektiven ger.

Syfte

Orgelskolan skall syfta till att eleverna utvecklar orgelmusikaliska kunskaper. Förutom eget musicerande förbereds eleverna att delta i gudstjänster och kyrkomusikaliska mötesplatser. Elevernas sociala och personliga utveckling förankras i en kristen livssyn och behovet av tillhörighet och gruppgemenskap förankras i den kristna värdegrunden. Bästa möjliga förutsättningar att hjälpa eleverna att växa i sin musikaliska identitet skall eftersträvas. Elever i lägre ålder behöver stöd och engagemang av föräldrar/anhörig. Att inneha en elevplats i Orgelskolan skall vara ett frivilligt engagemang och ett medvetet val från familjens och barnens sida.

Organisation

1) *Orgelklass*. Den som bor i Lidingö stad och anmäler intresse för orgelspel erbjuds omgående en plats i Orgelskolans *Orgelklass*. Orgelklassen består av äldre (från 11 år) och yngre gruppen (5-10 år). Gruppundervisning sker i förberedande orgelspel, orgelkunskap, sång och rytmik. Eleverna deltar också i församlingens körverksamhet.

2) *Prova på plats*. I från Orgelklassen erbjuds eleven i mån av plats, individuella prova-på-lektioner. Turordningsregel tillämpas. Under prova-på tiden kommuniserar

föräldrar-elev-pedagog sina förväntningar och förutsättningar.

Yngre elever hyr hemorgel. Äldre elever får tillgång till de orglar som finns i församlingens lokaler. Församlingen har lånex. av notböcker att tillgå.

3) *Fasta elevplatser*. Efter prova-på tiden kan eleven och föräldrarna ta ställning till om elevens plats skall permanentas.

Orgelundervisning kompletteras med sång i körverksamheten.

Undervisningen sker i upp till 4 nivåer där högsta nivån kan leda vidare till högre mer yrkesinriktade studier.

Stipendium för komplettering i pianospel mm. kan sökas hos församlingen.

Elev med fast plats står för kostnader av noter och annat material.

Metodik

Metodiken är inriktad på varje enskild elev och dennes behov.

Förutom den kristna värdegrunden skall Barnkonventionen beaktas. Konventionen fastslår bl. a. barns lika värde, barns rätt till andlig utveckling, barns rätt till yttrandefrihet, barns rätt att tänka fritt. Konventionen får betydelse för metodikvalet. Grupplektioner, orgeldagar, orgelutflykter, orgelläger, gudstjänstmedverkan, konserter och samarbete med körverksamheten är viktiga musikaliska och sociala mötesplatser för elever och föräldrar.

Kompetens

Den samlade kompetensen hos de kyrkomusikerna som undervisar skall beaktas. Församlingens elever skall vid behov ha tillgång till den samlade kompetensen. Orgelspelets metodik har idag utvecklats till möjligheten att starta undervisningen från 5 års ålder.

Med nya pedagogiska reflektioner och utgångspunkter är fortbildningsdagar angelägna.

Samarbete i dessa fortbildningsdagar sker med Sensus och Stockholms Stift.

Kursplan för Orgelskola i Lidingö församling

Kursplanen beskriver vilka ämnen och kunskaper som eleven i Orgelskolan undervisas i.

Orgelklassen

- Undervisningen sker i grupp och är kostnadsfri.
- Eleverna indelas i yngre (5-10 år) och äldre (från 11 år) gruppen.
- I den yngre gruppen assisterar 2 föräldrar/anhörig under grupp undervisningen.
- Gruppen undervisas i förberedande orgelspel, orgelkunskap, sång och rytmik 6 ggr/år.
- Grupplektionerna är 90 min. inkl. fikapaus.
- Eleverna deltar i församlingens körverksamhet.
- Orgelklassen deltar i Orgelskolans musikaliska mötesplatser såsom orgeldagar, orgelläger, orgelutflykter, konserter, gudstjänster etc.

Prova-på-plats

- Eleven undervisas enskilt i orgelspel under 10 lektioner.
- Den yngre gruppens elever behöver stöd och engagemang av föräldrar/anhörig.
- Eleven deltar i församlingens körverksamhet.
- Under prova-på tiden kommuniserar föräldrar-eleven-pedagogen sina förväntningar med orgelspelet.
- Under prova-på tiden medvetengörs de förutsättningar som gäller eget spel under veckorna.
- Under prova-på tiden medvetandegörs den målinriktning man arbetar med.
- Prova-på eleven deltar i Orgelskolans musikaliska mötesplatser såsom orgeldagar, orgelläger, orgelutflykter, konserter, gudstjänster etc.

Fasta elevplatser

- Undervisningen för den som har en fast elevplats präglas av en tydlig målinriktning.
- Målen formuleras i 4 nivåer i vilka progressionen är ökande.
- Eleven deltar i församlingens körverksamhet.
- Eleven deltar i Orgelskolans musikaliska mötesplatser såsom orgeldagar, orgelläger, orgelutflykter, konserter, gudstjänster etc.
- Elev i lägre åldrar behöver stöd och engagemang av föräldrar/anhörig.
- Eleven har rätt till regelbunden undervisning, 14 lektionstillfällen under höstterminen och 15 under vårterminen.

Nivå 1. Tekniska färdigheter

- Anslagsteknik med 5 toner i långsamt tempo man/ped
- 5-ton skalor man/ped
- Artikulationsteknik non legato - legato - staccato
- Koordination av händer och fötter
- Upplyft i olika former
- Grundackorden (T S D)
- Tonarter med ett förtecken
- Olika taktarter
- Imitation och sekvenser
- Elementär notkunskap
- Improvisation med inriktning på orgelns klangmöjligheter och musikaliska former

Nivå 2. Tekniska färdigheter

- Anslagsteknik med ökat tonomfång i snabbare tempo man/ped
- Skalor i oktav i motrörelse man/ped
- Artikulationsetyder
- Större omfång
- Längre stycken
- Utökning av ackord (septima)
- Tonarter med 2-4 förtecken
- 2 mot 3
- Kanon 2 stämmor
- Ornamentik
- Cantus firmus i olika manualer
- Repetition av stycken i Nivå 1 med notinlärning
- Improvisation med inriktning på rytm, puls, form och gestaltning

Nivå 3. Tekniska färdigheter

- Rytmiserade och artikulerade anslagsövningar man/ped
- Skolor i medrörelse 1 oktav man/ped
- Arpeggio man/ped
- Längden på styckena ökar
- Kromatik
- Tonarter 4-6 förtecken
- Kanon 3 stämmor
- Notläsning
- Stämmor med liggande toner
- Finger/ fotbyte
- Triospel och polyfoni
- Dubbelpedal
- Repetition av stycken i nivå 2
- Improvisation atonal och tonal

Nivå 4. Tekniska färdigheter

- Rytmsäkrade och artikulerade anslagsövningar i snabbare tempo man/ped
- Skalor i 2 oktaver
- Alla tonarter, olika mollskalor
- Kadensspel
- Enkla fugor
- 4 stämmor koraler
- Toccatore
- Användning av svällare
- Registreringspraxis
- Varierande genre
- Repetition av stycken i nivå 3
- Improvisation med kvintcirkeln